

12 лютого
2020 рік

Матеріали науково-практичної конференції «Мікробіологічні читання пам'яті
професора Юрія Леонідовича Волянського»



НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ ім. І. І. МЕЧНИКОВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»
ХАРКІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ
ТОВАРИСТВО МІКРОБІОЛОГІВ УКРАЇНИ ім. С.М. ВІНОГРАДСЬКОГО

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної конференції

«Мікробіологічні читання пам'яті професора
Юрія Леонідовича Волянського»

12 лютого 2020 року
Харків

Карлова Т. О.¹, Чумаченко Т. О.², Торянік К. В.¹, Зверєва Н. В.¹

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕПІДЕМІЧНИХ СЕЗОНІВ ГРИПУ ТА ГОСТРИХ РЕСПІРАТОРНИХ ВІРУСНИХ ІНФЕКЦІЙ 2017-2018 ТА 2018-2019 РОКІВ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

¹ ДУ «ХАРКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЛАБОРАТОРНИЙ ЦЕНТР МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ», м. ХАРКІВ

² ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, м. ХАРКІВ

Вступ. Грип є важливою проблемою громадського здоров'я. Актуальність цієї інфекції визначається значною кількістю спалахів з залученням до епідемічного процесу вагомої частини населення, високою часткою важких випадків захворювання та смерті у групах підвищеного ризику, превалюванням ураження дитячого населення, значними економічними збитками, можливістю виникнення нового пандемічного штаму збудника, здатного викликати загрозу громадському здоров'ю в глобальному масштабі.

Методи. Проведений аналіз результатів епідеміологічного (ЕМ) та вірусологічного моніторингів (ВМ), що проводилися Державною установою «Харківський обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України» в епідемічні сезони (ЕС) 2017-2018 та 2018-2019 років.

Результати. За даними ЕМ захворюваності на грип та гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ) в Харківській області (ХО) в ЕС 2017-2018 років переохворіло 263959 осіб, що склало 9,8 % від загальної кількості населення ХО проти 197360 за ЕС 2018-2019 років (7,4 % населення відповідно).

Інтенсивність епідемічного процесу впродовж ЕС 2017-2018 років була незначною і не набула епідемічного розповсюдження. Епідемічні пороги не були перевищені на жодному тижні. ЕС 2018-2019 років характеризувався високою інтенсивністю епідемічного процесу, показники захворюваності перевищували пороговий рівень протягом трьох тижнів. Показники захворюваності на 100 тис. населення впродовж ЕС 2017-2018 років коливались від 280,17 - 291,94 на 40-41 тижнях 2017 року до 529,98 на 8 тижні 2018 року. Найнижчий показник 147,83 на 100 тис. населення зареєстровано на 19 тижні 2018 року. Впродовж ЕС 2018-2019 років показники захворюваності на 48-50 тижнях склали 558,92 - 618,12 - 534,45 на 100 тис. населення відповідно.

У віковій структурі випадків впродовж обох ЕС превалювало дитяче населення, питома вага якого склала 68,7 % (181415 осіб) та 59,3 % (117158 осіб) у ЕС 2017-2018 років та ЕС 2018 – 2019 років відповідно. У ЕС 2017-2018 років було госпіталізовано 5825 осіб (2,2 % від загальної кількості хворих), у ЕС 2018-2019 років – 4900 осіб (2,4 % від загальної кількості хворих). Серед госпіталізованих превалювали діти – 70,1 % та 71,6 % відповідно.

ВМ – невід'ємна складова якісного епідеміологічного нагляду за грипом та ГРВІ. Дані ВМ за ЕС 2017-2018 років підтвердили циркуляцію на території ХО вірусів грипу А (H1N1)sw (виділені з матеріалу від 8 осіб), А (H1N1) сезонного (виділені від 4 осіб), А (H3N2) (від 9 осіб), грипу А нетипованих (від одної особи), грипу В (виділені від 129 осіб). За ЕС 2018-2019 років віруси грипу А (H1N1)sw виділені від 9 осіб, А (H3N2) від 64 осіб, грипу А нетиповані – від 18 осіб, циркуляція вірусу грипу В не зафіксована. Також під час обох ЕС відмічалась циркуляція інших збудників респіраторної групи вірусів (парагрипу, аденовіруси, РС-віруси), з превалюванням вірусів парагрипу. Спалахів під час зазначених ЕС на території ХО не було зареєстровано.

Висновки. ЕМ та ВМ є важливою складовою епідеміологічного нагляду за грипом та ГРВІ. Моніторинг активності циркулюючих штамів грипу дозволяє оцінити швидкість та інтенсивність розповсюдження грипу, встановити, які штами циркулюють, що забезпечує готовність закладів охорони здоров'я до можливої пандемії грипу, допомагає своєчасно підготуватись до ЕС, коли навантаження на служби охорони здоров'я особливо високі, що пов'язано з великою кількістю пацієнтів. Система епідеміологічного нагляду, що існує в ХО, показала свою ефективність, про що свідчать відсутність спалахів грипу та ГРВІ та значних ускладнень епідемічної ситуації в ХО.

Лаврик Г. С., Тимчук І. В., Панас М. А., Корнійчук О. П.

ФОРМУВАННЯ БІОПЛІВКИ КЛІНІЧНИМИ ІЗОЛЯТАМИ *STAPHYLOCOCCUS AUREUS IN VITRO*

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДАНИЛА
ГАЛИЦЬКОГО, м. ЛЬВІВ

До основних чинників гнійно-запальних процесів шкіри і підшкірно-жирової клітковини відносять *S. aureus*. Здатність *S. aureus* формувати біоплівку вважається важливим фактором вірулентності, що впливає на його виживання і стійкість як в навколишньому середовищі, так і в організмі господаря. Утворення біоплівки *S. aureus* найчастіше пов'язано з наявністю полісахаридного міжклітинного адгезину PIA (Polysaccharide Intercellular Adhesin), молекули якого відповідають за агрегацію клітин і плівкоутворення. Біосинтез PIA здійснюється за допомогою білків, кодованих ВСА оперона (*icaADBC*).

Нашою метою було вивчення здатності клінічних ізолятів *S. aureus* формувати біоплівку *in vitro* та виявлення наявності генів *icaA* та *icaD*.

Первинно відбір мікроорганізмів, що могли належати до плівкоутворюючих форм, здійснювали за характерними культуральними властивостями, а саме за підвищеною в'язкістю біомаси колонії. Для контролю

<i>Лук'яненко Т. В.</i> СУГЛОБОВИЙ СИНДРОМ У ПАЦІЄНТА ІЗ ХРОНІЧНИМ ВІРУСНИМ ГЕПАТИТОМ В.....	85
<i>Заїка Л.А., Болсунова О.І., Потопальський А.І., Пономарьова Д.С., Рибалко С.Л., Старосіла Д.Б.</i> ІЗАТІЗОН ЯК ПОТУЖНИЙ ПЕРСПЕКТИВНИЙ ЗАХИСТ ВІД ВІРУСІВ.....	87
<i>Коробкова К. С., Затовська Т. В.</i> ВПЛИВ ФІТОГОРМОНАЛЬНИХ РЕЧОВИН НА РОЗВИТОК ШТУЧНОГО ФІТОПЛАЗМОЗУ І БОБОВО-РИЗОБІАЛЬНИЙ СИМБІОЗ В УМОВАХ МІКРОВЕГЕТАЦІЇ.....	88
<i>Казмірчук В.В., Невмержицький В.В., Моїсеєнко Т.М., Ляшенко М.І., Проценко Л.В., Шатило В.Й., Сорокоумова Л.К., Волянський Д.Л., Мельник А.Л., Панченко Л.О.</i> ШВИДКІСТЬ ФОРМУВАННЯ РЕЗИСТЕНТНОСТІ У КЛІНІЧНИХ ШТАМІВ ГРИБІВ РОДУ <i>CANDIDA</i> ДО ДІЇ ЕКСТРАКТУ ХМЕЛЮ ВУГЛЕКИСЛОТНОГО....	89
<i>Шаповалова О. В., Філімонова Н. І.</i> НОВІ ВИДИ МІКОБАКТЕРІЙ, ЩО МАЮТЬ КЛІНІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ.....	90
<i>Осолодченко Т. П., Пономаренко С. В.</i> МІКРОБІОЛОГІЧНЕ ВИВЧЕННЯ КЕТОНОВМІСНИХ СПОЛУК З ПАГОНІВ <i>RUBUS IDAEUS</i>	92
<i>Порт О. В., Осолодченко Т. П., Пономаренко С. В.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОТИГРИБКОВОЇ ДІЇ КЕТОНОВМІСНИХ СПОЛУК З РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ РОДИНИ <i>POPULUS</i>	93
<i>Солонина Н. Л.</i> ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИПРОБІОТИКІВ ПРИ БАКТЕРІАЛЬНОМУ ВАГІНОЗІ..	94
<i>Мельник О. В., Коваленко І. В., Павляк У. В., Руминська Т. М.</i> FEATURES OF FORMATION OF ANTIBIOTIC RESISTANCE OF MICROBIocenosis OF UROGENITAL TRACT OF MEN.....	95
<i>Павлій Р. Б., Бурова Л. М., Павлій С. Й., Шичула Р. Г.</i> АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНІСТЬ БАКТЕРІЙ РОДИНИ ENTEROVACTERIACEA, ВИДІЛЕНИХ ПРИ ЗАПАЛЬНИХ ПРОЦЕСАХ СЕЧОВИДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ.....	98
<i>Ткачук Н.В., Зелена Л.Б., Мазур П.Д., Тонканов О.О.</i> ВИКОРИСТАННЯ ДОНОРІВ ТА АКЦЕПТОРІВ ЕЛЕКТРОНІВ ШТАМАМИ СУЛЬФАТВИДНОВЛЮВАЛЬНИХ БАКТЕРІЙ, ВИДІЛЕНИХ ІЗ СУЛЬФІДОГЕННОГО УГРУПОВАННЯ ФЕРОСФЕРИ ҐРУНТУ.....	100
<i>Мазепа Є. Д., Бурова Л. М., Корнійчук О. П., Павлій С. Й.</i> ПРОТИСТАФІЛОКОКОВА АКТИВНІСТЬ ФІТОПРЕПАРАТУ «ХЛОРОФЛІПТ» ТА БІЛКОВОГО ПРЕПАРАТУ СРІБЛА «ПРОТАРГОЛ».....	101
<i>Карлова Т.О., Чумаченко Т.О., Торянік К.В., Зверева Н.В.</i> ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕПІДЕМІЧНИХ СЕЗОНІВ ГРИПУ ТА ГОСТРИХ РЕСПІРАТОРНИХ ВІРУСНИХ ІНФЕКЦІЙ 2017-2018 ТА 2018-2019 РОКІВ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	103
<i>Лаврик Г. С., Тимчук І. В., Панас М. А., Корнійчук О. П.</i> ФОРМУВАННЯ БІОПЛІВКИ КЛІНІЧНИМИ ІЗОЛЯТАМИ <i>STAPHYLOCOCCUS AUREUS IN VITRO</i>	104